

Referat na temat:

„Jaka wiedzę z zakresu edukacji europejskiej powinny zdobywać dzieci” – sposoby przybliżania dzieciom przedszkolnym podstawowych informacji o życiu ludzi w innych krajach zjednoczonej Europy”.

Europa przeżywa okres wielkich przemian, których jesteśmy świadkami. Zmiany te zachodzą w aspekcie kulturowym, edukacyjnym, informacyjnym i perspektywicznym.

Polska jest krajem Unii Europejskiej, dlatego też stajemy wszyscy, dorośli i dzieci, przed wielkim wyzwaniem.

Nie możemy pominąć tego bardzo młodego pokolenia ludzi, którym przyjdzie żyć, uczyć się i pracować we wspólnocie europejskiej. To przecież dzieci mają być obywatelami świata przyszłości – Europejczykami przyszłości.

W momencie wejścia Polski do Unii Europejskiej tematy związane z integracją pojawiają się na wszystkich szczeblach edukacji.

Niewątpliwie przedszkole jako pierwszy stopień edukacji ma trudne zadanie w tym zakresie.

Coraz częściej słyszy się, że nauczycielki przedszkola wprowadzają w swoich grupach edukację europejską. Nie ma dokładnych treści w podstawie programowej, ani w programach. Natomiast jest „na topie” jeśli chodzi o szkołę i przedszkole. Nasuwa się więc pytanie co robić z dziećmi, skąd czerpać treści i pomysły? Nikt z nas tak naprawdę nie wie, co dziecko przedszkolne powinno wiedzieć na temat krajów Unii Europejskiej. Czy wiadomości powinny dotyczyć: położenia, flagi, znanych osobistości? Tak naprawdę to nieistotne, ważne, żeby dziecko miało pojęcie, że: UE to większość państw leżących na kontynencie europejskim, które tworzą tzw. związek. Jeśli natomiast opanuje inne wiadomości to tylko z korzyścią dla niego i w myśl zasady indywidualnego podejścia do dzieci. Przedszkolaki najszybciej opanowują wiadomości wówczas, gdy same coś robią. Jest to też możliwe, gdy myślimy o krajach UE. Podstawowe wiadomości o kraju to jego położenie na mapie Europy, symbole narodowe, stolica, jego charakterystyczne zabytki oraz zabawy dziecięce, bajki pisarzy danego kraju, potrawy, kultura /muzyka i tańce/.

Na początku należy jednak zwrócić uwagę na kształtowanie postawy patriotycznej, umacniając poczucie przynależności do Polski, rozbudzać zainteresowania swoim miastem i krajem, przybliżyć dzieciom sylwetki wielkich Polaków z historii i współczesności oraz ciekawych faktów z ich życia,

a także dziedzin, w których się wsławili. Uświadamiamy dzieciom, że będą Polakami, są również Europejczykami.

Działalność przedszkola poświęcona tematyce europejskiej powinna opierać się o programy edukacyjno-wychowawcze lub innowacje, których celem jest zainteresowanie dzieci problematyką europejską, przybliżenie tradycji i kultury wybranych krajów Unii Europejskiej oraz przygotowanie do życia w Zjednoczonej Europie.

Z początkiem roku szkolnego, każda grupa przedszkolna może wybrać jedno państwo unijne, którego położenie, tradycje i kulturę dzieci będą poznawały szerzej. W związku z tym, w każdej sali przedszkola mogą powstać kąciki poświęcone wybranemu przez daną grupę krajowi. Znajdą się w nim fotografie charakterystycznych miejsc, ciekawostki, foldery oraz eksponaty pochodzące z tych krajów.

Poprzez zajęcia o tematyce unijnej umożliwiamy dzieciom poznanie wybranego kraju, jego stolicy, barw narodowych. Omawiając każde państwo przedszkolaki uczą się kilku popularnych zwrotów, wierszyka lub piosenki w języku danego kraju. Poznają autorów bajek, baśni czy opowiadań. Zachęcamy też dzieci i ich rodziców do gromadzenia wszelkiego rodzaju wiadomości o państwach Unii Europejskiej. Dzięki tej działalności można zgromadzić mnóstwo pocztówek, wycinków prasowych, a także pamiątek przywiezionych z wakacyjnych podróży dzieci po Europie. Można je wykorzystać przy tworzeniu kolorowych, pełnych ciekawych informacji albumów o krajach Unii Europejskiej.

Naszym sprzymierzeńcem w edukacji europejskiej dzieci może być również telewizja, kasyety video. Zachęcajmy więc dzieci i rodziców, by bacznie śledziły programy, filmy poświęcone tej tematyce.

Na wysokości zadania stanęła również prasa i czasopisma dla dzieci, gdzie można znaleźć wiele ciekawostek, zagadek, rebusów, ilustracji związanych z krajami Unii Europejskiej. Będą one doskonałą pomocą dydaktyczną w pracy z dziećmi.

Również literatura pedagogiczna podaje nam wiele ciekawych propozycji pracy z dziećmi przedszkolnymi, proponując wiele ciekawych rozwiązań edukacyjnych.

Etap wychowania przedszkolnego charakteryzuje się wzmożoną aktywnością umysłową dziecka, zadawaniem pytań, poszukiwaniem odpowiedzi. Jest to także czas, w którym dokonuje się rozwój emocjonalno-społeczny dziecka: uczy się ono przestrzegania zasad i norm współżycia w grupie, określonych zachowań w zróżnicowanych sytuacjach przedszkolnych, pełnienia ról społecznych. To wszystko sprzyja rozwojowi zachowań i uczuć społecznych małego człowieka.

Nam, nauczycielom, zależy na tym, aby miały one wyłącznie pozytywny charakter.

Wykorzystując w/w predyspozycje dziecka możemy się pokusić o poszerzenie zadań w ramach obowiązujących obszarów edukacyjnych o następujące treści:

- tworzenie sytuacji sprzyjających poznawaniu rzeczywistości społeczno-kulturowej wybranych krajów, należących do Wspólnoty Europejskiej (tradycje bożonarodzeniowe, sposób spędzania wolnego czasu, dzieła kultury narodowej: muzyka i taniec),
- poznawanie symboli europejskich (flaga Unii Europejskiej, hymn, waluta)
- dostrzeganie i opisywanie różnic i podobieństw między przedstawicielami różnych narodów i kultur,
- kształtowanie postaw proeuropejskich – tolerancji i akceptacji wobec innych narodów i kultur,
- umacnianie własnej tożsamości narodowej, pielęgnowanie tradycji i obyczajów.

Wprowadzając te treści należy jednak pamiętać o tym że: kształtujemy poczucie jedności europejskiej naszych wychowanków w myśl stwierdzenia - „ Jestem Polakiem i Europejczykiem”. Zwracamy również uwagę na to, co nas odróżnia od innych narodów, a co z innymi łączy.

Małym przedszkolakom nie obce są pojęcia związane z Unią Europejską: słyszą rozmowy dorosłych na ten temat, oglądają programy i audycje zrealizowane w krajach europejskich, słuchają piosenek w wykonaniu zagranicznych wykonawców i wspólnie z rodzicami podróżują po różnych zakątkach Europy.

Cele, jakie chcemy osiągnąć dzięki temu przedsięwzięciu to:

1. Poznawanie kultury i dziedzictwa narodowego.
2. Ukazanie wkładu Polaków w rozwój dziedzictwa kulturowego w regionie, kraju, Europie.
3. Rozwijanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej jako podstawy tożsamości europejskiej.
4. Poznawanie większego terytorium poczynawszy od kraju ojczystego.
5. Pokazanie miejsca Polski i Europy we współczesnym świecie oraz jej relacji z państwami i kulturami europejskimi.
6. Podkreślenie wagi tolerancji, poszanowania kultury i dorobku innych narodów dla budowy pokoju w Europie.
7. Nakreślenie postaci głównych kreatorów – twórców procesu integracji, poznanie genezy i idei UE.
8. Określenie miejsca kultury polskiej w kulturze europejskiej- przykłady Polaków będących wybitnymi twórcami europejskimi.
9. Zachęcanie do poznawania życia innych narodów europejskich, ich kultury, stylu życia, języka.
10. Zachęcanie dzieci do kreatywności, samodzielności, otwartości.

Formy pracy:

Treści dotyczące UE przekazujemy dzieciom zarówno na zajęciach z całą grupą, z małymi zespołami jak i indywidualnie z chętnymi dziećmi. Ponadto dziecko przedszkolne uczy się poprzez zabawę dlatego powinniśmy się starać zachęcić dzieci do samodzielnego pokonywania progów w zdobywaniu wiedzy poprzez aktywność zabawową .

Metoda nauczania określa sposób pracy nauczyciela z uczniem. Wg Cz. Kupisiewicza jest to : „celowo i systematycznie stosowany sposób pracy nauczyciela z dzieckiem , umożliwiający im opanowanie wiedzy wraz z umiejętnościami posługiwania się nią w praktyce, a także rozwijanie zdolności i zainteresowań poznawczych.

Wprowadzając wiadomości dotyczące UE możemy wykorzystać następujące metody :

- metodę samodzielných doświadczeń opartą na inicjatywie własnej dziecka (w czasie zabaw, zajęć artystycznych, na temat dowolny w kontakcie z przyrodą itp.)
- metodę zadań stawianých dziecku przez nauczyciela, które dziecko rozwiązuje samodzielnie według własnego pomysłu
- metodę ćwiczeń polegającą na powtarzaniu przez dziecko odpowiednich czynności (np. sprawności ruchowych, uczenia się prawidłowej wymowy itp.)
- metodę odtwarzania, na przykład podczas nauki wiersza, piosenki, tańca itp.
- metody słowne, do których należą rozmowy, opowiadania, zagadki, rozwijające procesy poznawcze i poszerzające zasób wiadomości dziecka

- metody żywego słowa oddziałujące na dziecko przez środki artystyczne, pomagające rozwijać wrażliwość uczuciową i estetyczną.
- metody obserwacji i pokazu przedmiotów – zjawisk, czynności
- metody przykładu: przykład osobisty, poprzez widowisko teatralne, ilustracje

Wielostronnemu uczeniu się odpowiadają też metody nauczania:

- podające(przyswajanie)
- problemowe (odkrywanie)
- aktywizujące (przeżywanie),
- praktyczne (działanie).

Literatura

1. M. Krzyżanowska „Unia Europejska dla dzieci” Poznań 1990r.
2. „Wychowanie w przedszkolu” Nr.1 2005r.
3. „Plany pracy dla przedszkola” – RAABE Warszawa

Opracowała:
mgr Agnieszka Jarek

Program Wychowania Przedszkolnego „Moje Przedszkole” podkreśla, że: „Jednym z wielu ważnych uwarunkowań w osiągnięciu zamierzonych celów jest

stosowanie atrakcyjnych form i metod pracy opartych na :

- różnorodnych zabawach,
- obserwacji i pokazie,
- działaniu,
- przekazie słownym,
- przykładzie osobistym,

- rozwiązywaniu zadań według własnego pomysłu,
- samodzielnym doświadczeniu dziecka,
- spontanicznej, swobodnej aktywności własnej dziecka,
- grach dydaktycznych,
- zajęciach dramatycznych.

które również warto wykorzystać w pracy z dziećmi na temat UE.